

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Основне академске студије историје уметности
Назив предмета: Архитектура Византије и западне Европе у средњем веку
Наставник/наставници: др Иван Стевовић, редовни професор; др Олга Шпехар, ванредни професор
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 5
Услов: Студент мора да испуни услове прописане Статутом Филозофског факултета.
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ШИРИХ ЗНАЊА О ОСНОВНИМ ТОКОВИМА И ПОСЕБНИМ ОБЕЛЕЖЈИМА ИСТОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ ОД ЕПОХЕ РАНОГ ХРИШЋАНСТВА ДО ПОЗНЕ ГОТИКЕ И РАНОГ МОДЕРНОГ ДОБА (I-XV век).
Исход предмета СПОСОБНОСТ ПРОДУБЉЕНОГ РАЗУМЕВАЊА ТОКОВА И НАЈВАЖНИЈИХ ФЕНОМЕНА СРЕДЊОВЕКОВНЕ АРХИТЕКТУРЕ НА ПРОСТОРУ ЕВРОПЕ И СУСЕДНИХ КОНТИНЕНАТА. САМОСТАЛНО ПРЕПОЗНАВАЊЕ ГРАДИТЕЉСКИХ ДЕЛА ИЗУЧАВАНЕ ЕПОХЕ, КАО И ЊИХОВО САГЛЕДАВАЊЕ У ШИРЕМ КУЛТУРНОИСТОРИЈСКОМ И ДРУШТВЕНОМ ОКВИРУ.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријски сегмент наставе подразумева хронолошко излагање токова средњовековне архитектуре, уз истицање њених најзначајнијих заједничких и особених обележја у оквиру појединих ужих временских раздобља, као и посебно наглашавање појава компатибилних са онима које се јављају у истовременој архитектури на простору Србије. <i>Практична настава</i> Практична настава опредељена је ка интерактивном раду са студентима, уз одговарајућу визуелну подршку и различите видове њихове претходне припреме у договору са наставницима.
Литература Обавезна литература: R. Krautheimer, <i>Early Christian and Byzantine Architecture</i> , Fourth edition (revised by R. Krautheimer and S. Ćurčić), Penguin Books 1986 (repr. 1989), 39-92, 99-110, 117-135, 168-174, 181-187. B. Koraћ – M. Šuput, <i>Архитектура византијског света</i> , Београд 1998, 37-79, 135-265; 287-328, 372-385. A. Grabar, <i>Византија: византијска уметност средњег века (од VII до XV века)</i> , Нови Сад 1969, 49-71. R. Stalley, <i>Early Medieval Architecture</i> , Oxford Un. Press 1999, 37-81, 147-211. A. Doig, <i>Liturgy and Architecture: From the Early Church to the Middle Ages</i> , Ashgate 2010, 135-196. Додатна препоручена литература: Г. Острогорски, <i>Историја Византије</i> , Београд 1959 (више издања). Д. Оболенски, <i>Византијски комонвелт</i> , Београд 1996. В.В. Бичков, <i>Византијска естетика</i> , Београд 1991. С.С. Аверинцев, <i>Поетика рановизантијске књижевности</i> , Београд 1982. А. Каžдан, Ж. Констант, <i>Византија - људи и моћ: увод и савремене византијске студије</i> , Београд 2009. Ж. Дагрон, <i>Цар и првосвештеник. Студија о византијском цезаропанизму</i> , Београд 2001. Х.Г.Бек, <i>Византијски миленијум</i> , Београд 1998. F. Brodel, <i>Медитеран. Простор и историја</i> , Београд 1995. С. Пеинтер, <i>Историја средњег века (284-1500)</i> , Београд 1997. А. Гуревич, <i>Категорије средњовековне културе</i> , Нови Сад 1994. Ж. Диб, <i>Време катедрала. Уметност и друштво 980-1420</i> , Београд 1989. Ж. Ле Гоф, <i>Средњовековна цивилизација Западне Европе</i> , Београд 1974. Ж. Зелер, <i>Почеци хришћанства на Балкану</i> , Подгорица 2005. Ц. Мајендорф, <i>Византијско богословље</i> , Крагујевац 1985. Ц. Линч, <i>Историја средњовековне цркве</i> , Београд 1999. П. Браун, <i>Успон хришћанства на Западу: тријумф и разноликост: 200-1000. године</i> , Београд 2010. Ц. Дрејн, <i>Увођење у Стари Завет</i> , Београд 2003. Ц. Дрејн, <i>Увођење у Нови Завет</i> , Београд 2005. <i>Критички термини историје уметности</i> , приредили Р.С.Нелсон и Р. Шиф, Нови Сад 2004. J. Vjalostocki, <i>Povjest umjetnosti i humanističke znanosti</i> , Zagreb 1988. Ф. Герке, <i>Касна антика и рано хришћанство</i> , Нови Сад 1973.

C. Mango, *Byzantine Architecture*, London 1976 (постоје и каснија издања као и издање на италијанском језику).

S. Ćurčić, *Architecture in the Balkans: from Diocletian to Suleyman the Magnificent*, Yale University Press 2010.

И. Стевовић, *Византијска црква. Образовање архитектонске слике светости: преиспитивања, проблематика и перспективе проучавања*, Београд 2018.

О. Шпехар, *Касноантичка архитектура и ритуал: централни Балкан између истока и запада*, Београд 2019.

Ј. Ердељан, *Изабрана места. Конструисање Нових Јерусалима код православних Словена*, Београд 2013.

R. Mainstone, *Hagia Sophia. Architecture, Structure and Liturgy of Justinian's Great Church*, London 1988.

R. Ousterhout, *Master Builders of Byzantium*, Princeton 1999.

Romanesque: Architecture, Sculpture, Painting, ed. Kōnemann, Köln 1997.

C. Wilson, *The Gothic Cathedral: The Architecture of the Great Church 1130-1530*, Thames and Hudson 1990. (више издања)

Gothic: Architecture, Sculpture, Painting, ed. Kōnemann, Köln 1997.

A. Doig, *Lithurgy and Architecture: From the Early Church to the Middle Ages*, Farnham, Burlington 2010 (поглавља која nisu обухваћена обавезном литературом).

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2x15	Практична настава: 2x15	
Методe извођења наставе			
Настава се изводи током првог семестра основних студија на предавањима и вежбама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	30
колоквијум-и	70		
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			